

En läkande utemiljö för patienter, personal och besökare

Robert Burman

robert.burman@rjl.se

För 357 000 invånare

Jönköpings län är det geografiska upptagningsområdet, med drygt 357 000 invånare.

För ett bra liv i en attraktiv region

Version 2018-03-19

Förbättra och förkorta vårdtiden.
Förbättra arbetsmiljön för personalen.
Effektivt hushållande av resurser.

Utemiljö - Historia

Det är inte bara mediciner som behövs för att bota sjukdomar

YTTRE ANLÄGGNING

Simbassäng

Att simma är att leva. För många människor med handikapp ger vatten träning fina resultat och en härlig känsla av frihet eftersom man kan röra sig själv utan tekniska hjälpmedel.

Trafikträning

Att klara sig i trafiken kan vara ett problem för vem som helst. Trafikträningsanläggningen förbereder patienter för att klara av olika trafiksituationer, olika typer av gatubeläggningar, trappor osv. som annars kunde vara en ytterligare belastning på ett handikapp.

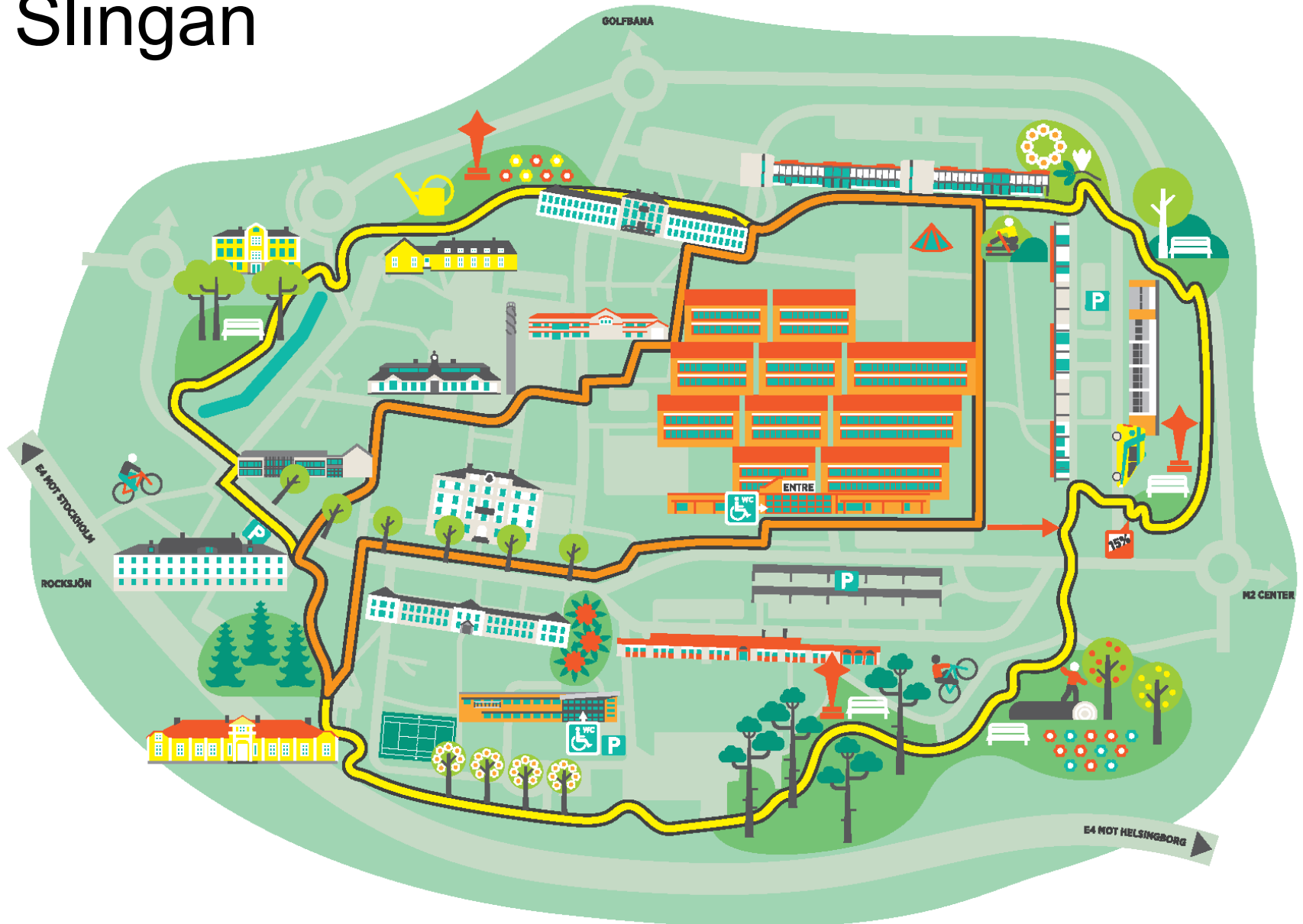

Utomhusaktiviteter

Motionsspar i direkt anslutning till lasarettet ger även rullstolsbundna personer en chans till lite skogsluft och ombyte av miljö . . . Minigolfbana, tennisbanor, fotbollsplan m.m. ingår också i de yttre anläggningarna.

Slingan

Natur och kulturstig på Länssjukhuset Ryhov, Jönköping

Slingan

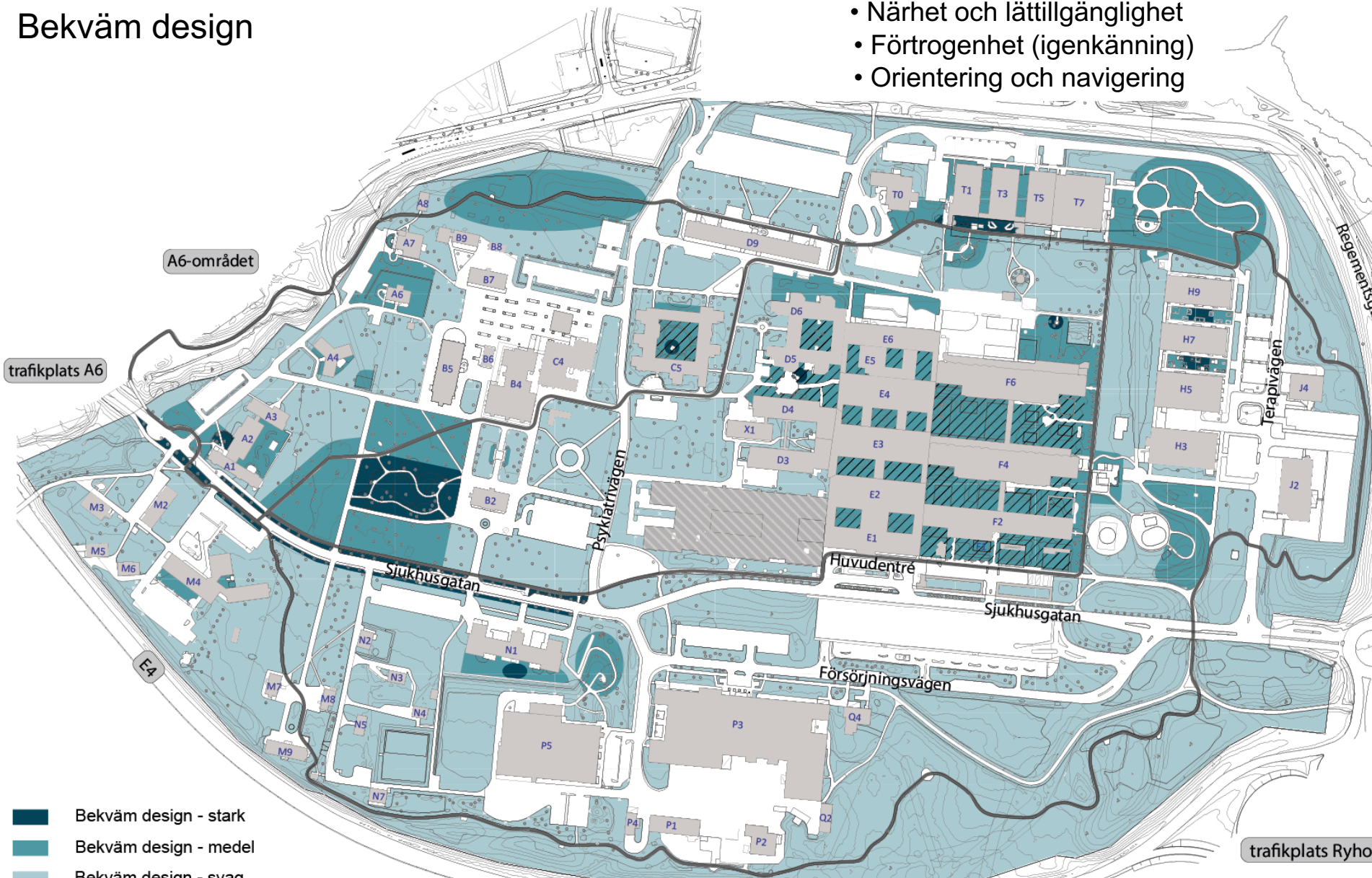
Länssjukhuset Ryhov,
Jönköping

Grönstrukturplan Länssjukhus Ryhov

Bekväm design

- Närhet och lättillgänglighet
- Förtrogenhet (igenkänning)
- Orientering och navigering

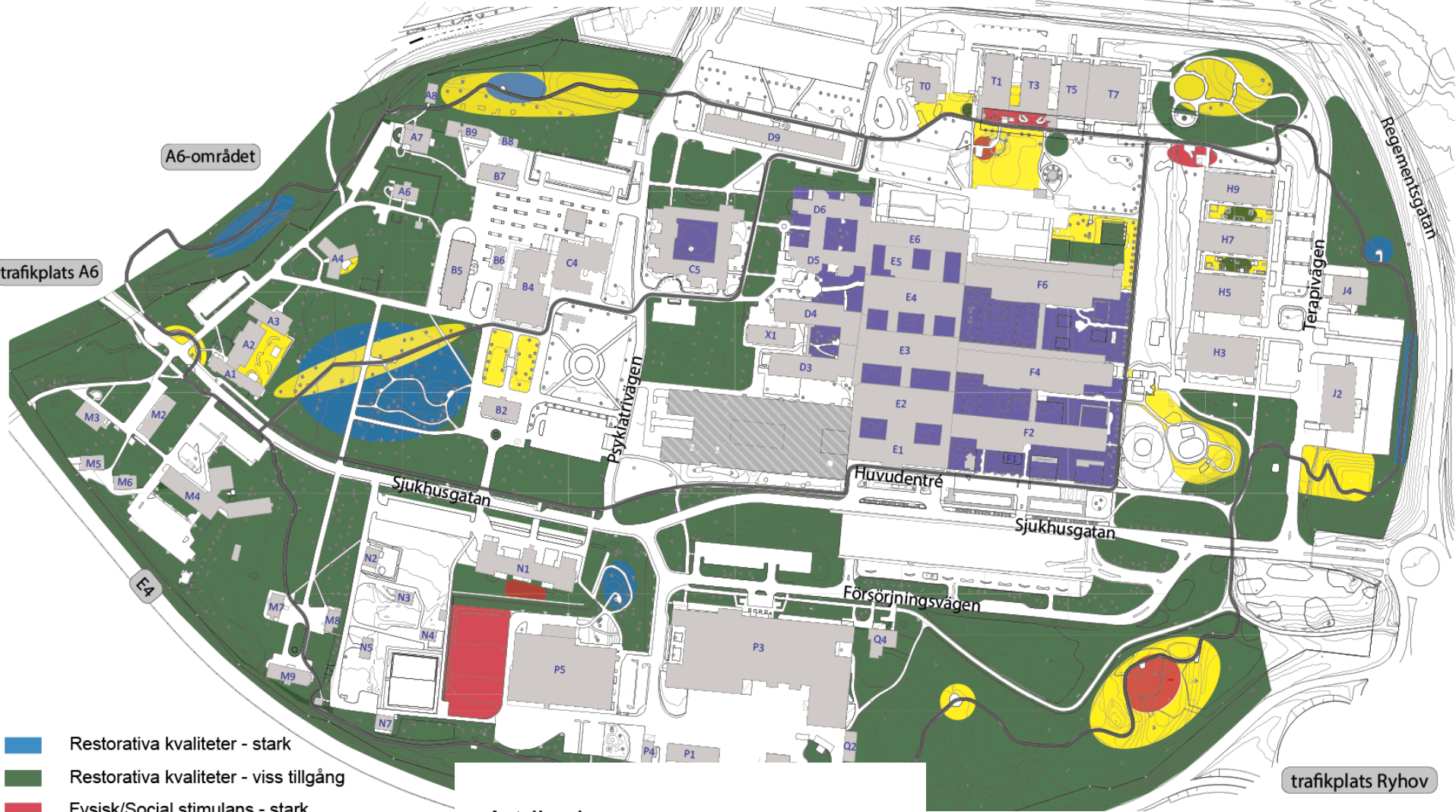
- Bekväm design - stark
- Bekväm design - medel
- Bekväm design - svag
- Bekväm design - blandat svag/medel/stark
- Infrastruktur, mellanytor
- Slingan

- Säkerhet och trygghet
- Omgärdning och entréer
- Variation som möjliggör användning i alla väder

Stimulerande design

- Lustfyllda och meningsfulla aktiviteter
- Kontakt med omgivande liv
- Sociala möjligheter
- Kultur och anknytning till det förgångna

- Utsikt
- Rymd

- Restorativa kvaliteter - stark
- Restorativa kvaliteter - viss tillgång
- Fysisk/Social stimulans - stark
- Fysisk/Social stimulans - viss tillgång
- Blandade värden
- Infrastruktur, mellanytor

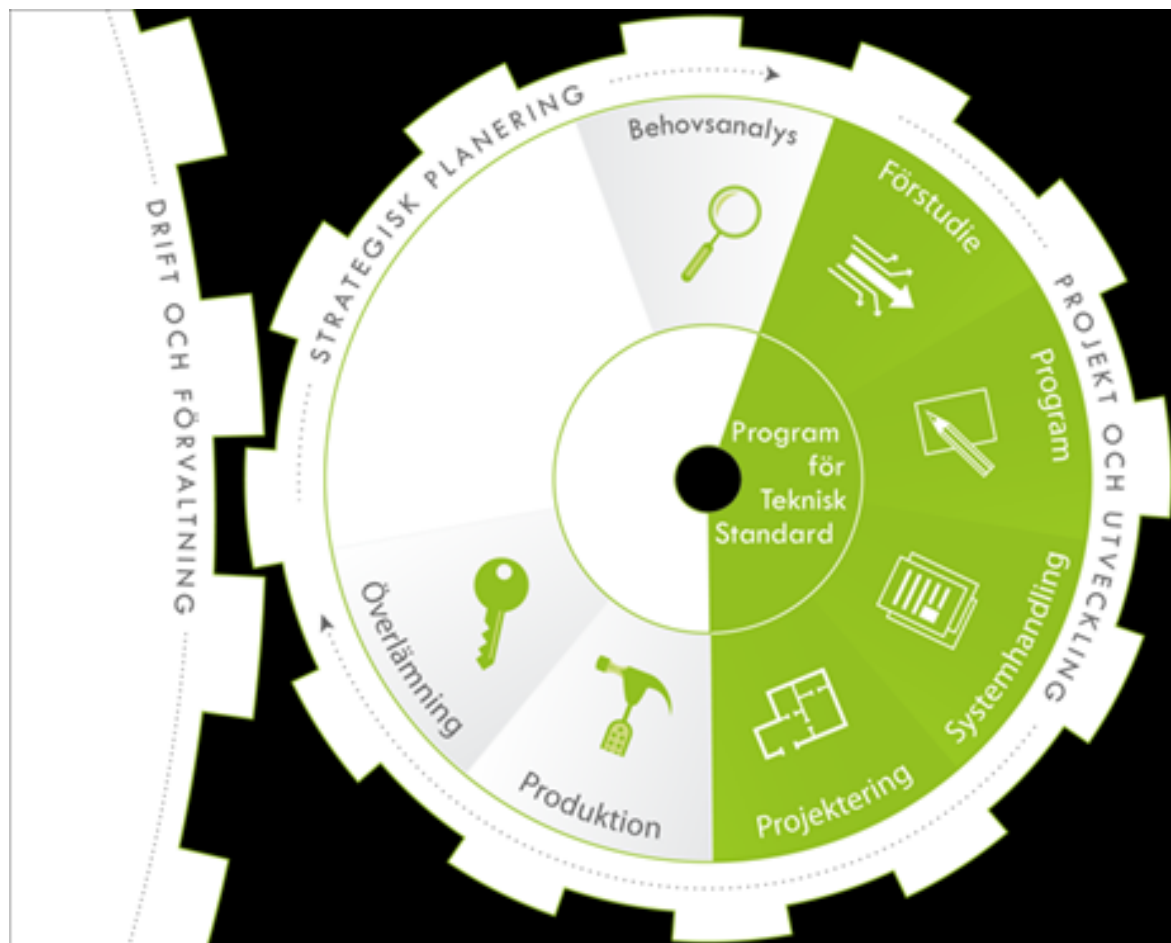
Slingan

- Artrikedom
- Sinnlig njutning av natur
- Årstidernas skiftningar i naturen
- Vild natur

- Rofylld
- Symbolism/reflektion
- Tillflykt/avskildhet

PTS- Program för Teknisk Standard

Är ett system för att åstadkomma rätt kvalitet i programarbete, projektering, byggande och förvaltning. PTS ger stöd och styrning för alla som jobbar eller har uppdrag inom fastighetsförvaltningen.

PTS ger kvalité genom hela processen

PTS har fyra huvudperspektiv för effektmål:

- Effekter för kunden
- Effekter för fastighetsägaren och förvaltaren
- Effekter för samhället
- Ekonomiska effekter

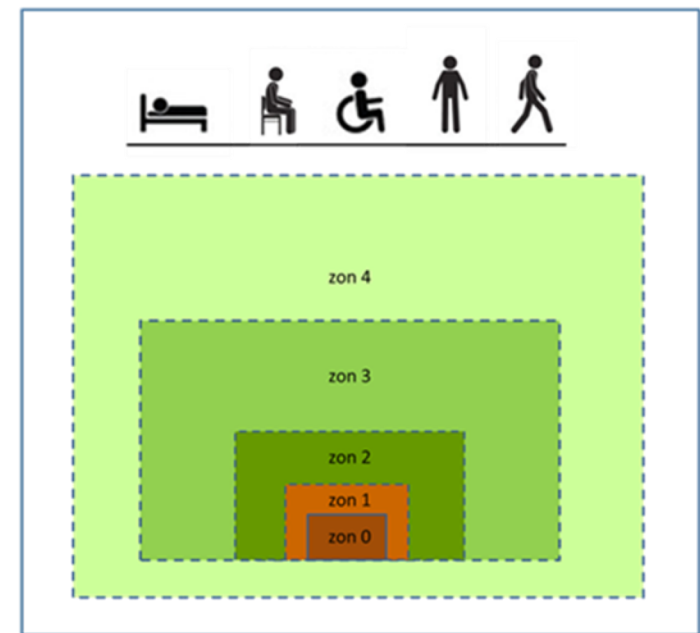
PTS –utomhus

PTS Utemiljö är uppdelad i två nivåer med olika designrelaterade riktlinjer och kravspecifikationer.

- Nivå 1 representerar de mest grundläggande förutsättningarna från ett brukarperspektiv. Denna nivå är ett minimikrav vid utformning av utemiljöer i vårdsammanhang för befintliga byggnader.
- Nivå 2 representerar en utemiljö av högre kvalitet och inkluderar fler relevanta miljökvaliteter för brukarna.

PTS – utomhus

- Vid alla nya byggprojekt träffar lokalplanerna verksamheten. De tar in önskemål om utemiljö i förhållande till de fyra zonerna.
- I den framtagna grönstrukturplanen framgår det om det finns låga eller höga kvalitéer på utemiljön i det område som berörs av projektet.

PTS - utomhus

- Ritningar och underlag utifrån beslutad nivå (1 eller 2).
- Forskningsrapport *Evidensbaserad design av vårdmiljö* (publicerad 2018)

Biologiskmångfald - Hälsa

- Grönstrukturplanen visar att platser som innehåller hög biologisk mångfald också är hälsosamma att vistas i för människor.

Mål för grönstrukturplanen

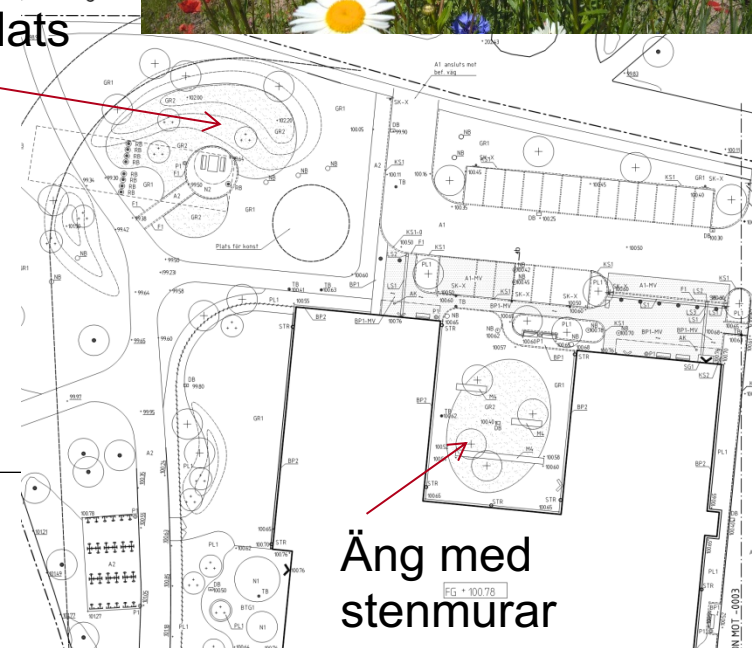
För varje nytt projekt är grönstrukturplanen en bas för beslut. Prioriterat är att spara de höga värden. När det inte är möjligt bör det kompenseras i projektet. De områdena med låga värden i grönstrukturplanen ska höjas i projekten.

Länssjukhuset Ryhov
Projekt hus D1

Ängen runt uteplats
med pergola

ykistrivagen

Äng med
stenmurar
FG + 100.78

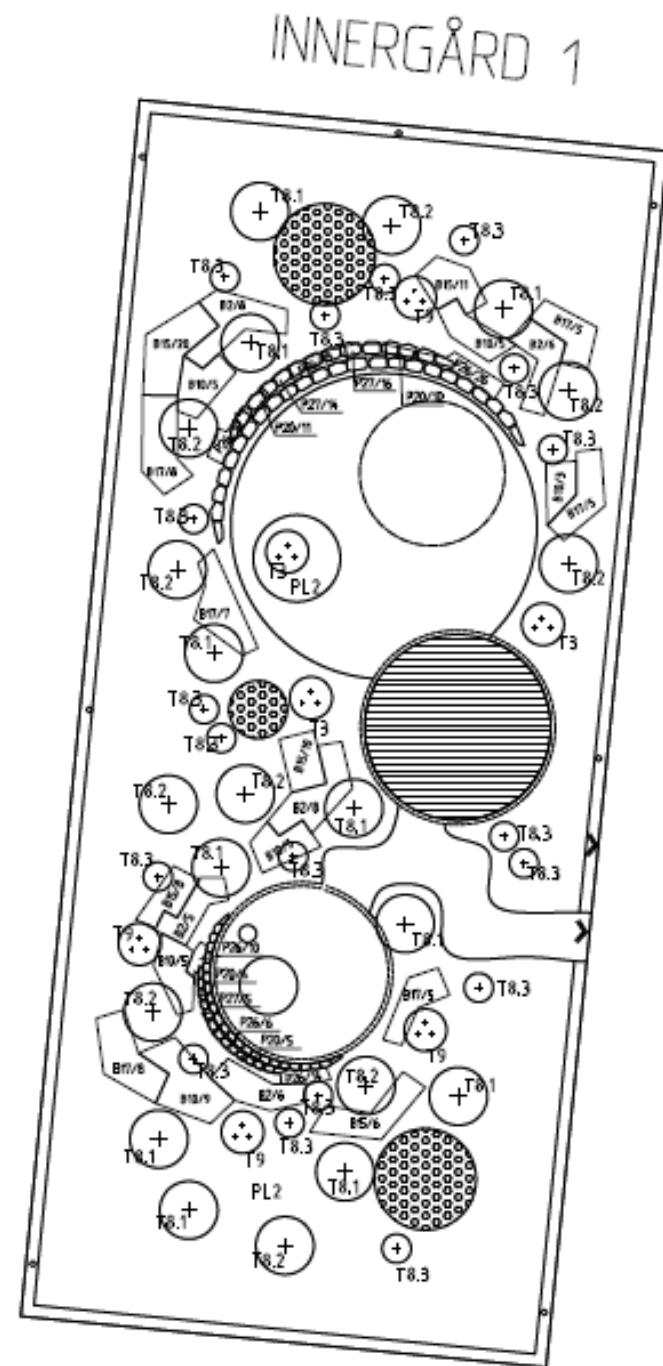

Innergård hus D1 Länssjukhuset Ryhov, Jönköping

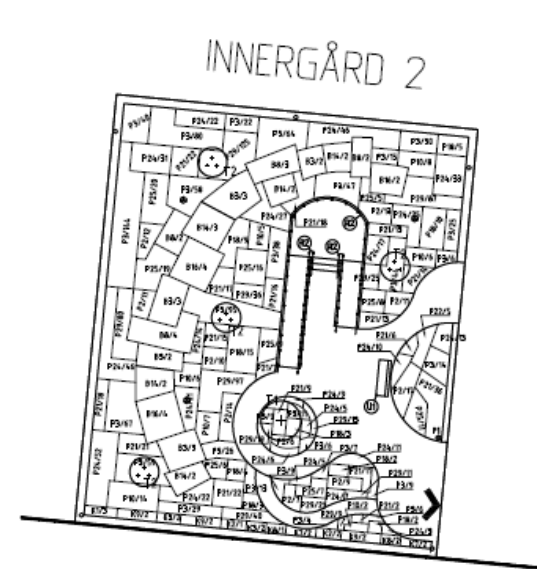

Område regionfastigheter

2019-02-05

Innergård hus D1 Länssjukhuset Ryhov, Jönköping

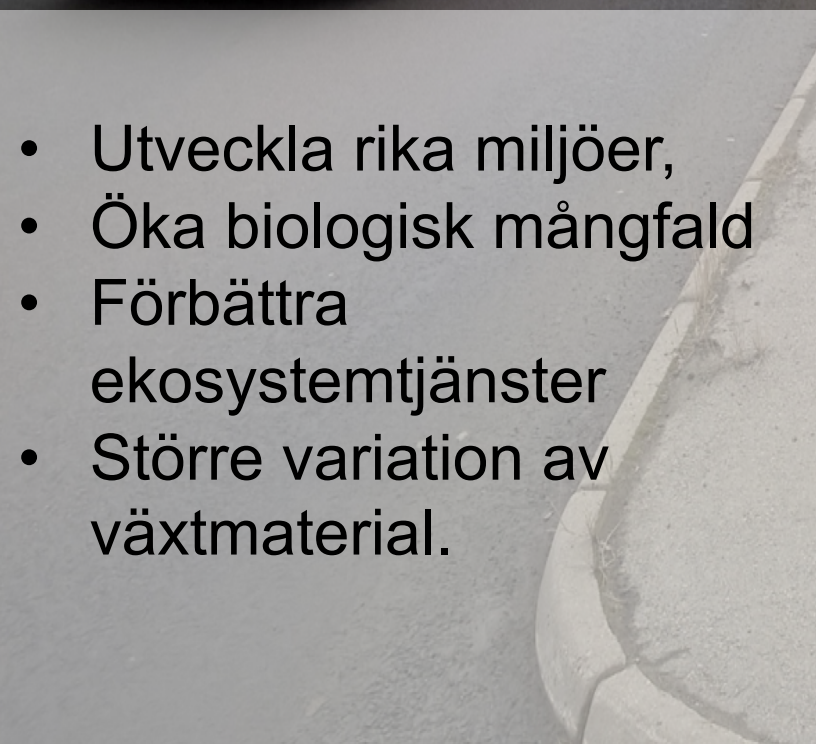

Skapa välkomnande entréer som utstrålar värme och omsorg.

Utveckla en stödjande miljö för hälsofrämjande åtgärder som en del av det dagliga vårdarbetet.

- Utveckla rika miljöer,
- Öka biologisk mångfald
- Förbättra ekosystemtjänster
- Större variation av växtmaterial.

Prioritera utvecklingen av utemiljöerna i vårdens närhet. Skapa platser för vila och paus, med olika kvaliteter och innehåll.

Värnamo sjukhus 1972-73

Värnamo sjukhus 2015

Värnamo sjukhus 2017

Område regionfastigheter

2019-02-05

Plats för vila nära sjukhuset

Värnamo sjukhus
Fyra zoner

Värnamo sjukhus November 2018

Översvämning på Ryhov sommaren 2013

Översvämning på Ryhov sommaren 2013

Helhetstänkande Utemiljö

- Dagvattenhantering
- Biologiskmångfald
- Bra för hälsan
- Rationell skötsel

Varför ska vi investera och förvalta gröna miljöer?

- Friskare människor.
- Ökad trivsel.
- Ökad biologiska mångfald.
- Effektiv dagvattenhantering.
- Ekonomi.

Framgångsfaktorer

- Kunskap.
- Samarbete.
- Långsiktighet.
- Helhetstänkande.
- Ställ krav.